

Заклучителни думи

Уважаеми приятели,

Докато приключваме този ден, искам най-напред да благодаря на нашите домакини, на лекторите и на всички вас за откритостта, страстта и ангажираността, които внесохте в тази дискусия.

Тази сутрин чухме за местния и националния контекст на читалищното движение. Научихме за богатата му история и постижения, но също и за предизвикателствата, които съпътстват една толкова уникална и сложна културна и социална екосистема.

Тъй като съм тук от името на Европейската мрежа на културните центрове (ENCC), бих искал да насоча заключителните си думи към **европейското измерение**.

Защото това, което нося със себе си от днешния ден, е, че историята на читалището не е само българска история. **Тя е и европейска история.**

Ценностите, въплътени в читалището, са ценности, от които Европа има нужда днес повече от всякога: участие, общност, учене, демокрация, солидарност и човешка връзка.

И това европейско измерение открива много възможности.

- Възможности за връзка чрез европейски програми и за участие в инициативи за обучение, обмен и мобилност.
- Възможности за сътрудничество чрез мрежи като ENCC и много други европейски партньорства.
- И разбира се, възможности за връзка с програмата „Европейска столица на културата“ – нещо, което обсъждахме днес следобед и в което виждам огромен потенциал.

И така, да, важно е читалищата да се свързват с Европа.

Но! Но е също толкова важно и Европа да се свързва с читалищата!

Защото това, което правите, е уникално.

И мисля, че е важно да го осъзнавате.

- Като отделни читалища.
- Но и като мрежа.

Понякога най-малко ценим онова, което ни е най-близо. **Отвън обаче ясно виждаме колко специален е този модел.**

И това ме води, за да завърша, до една лична история.

Преди около пет години открих концепцията за читалището.

Бях дълбоко впечатлен.

Толкова впечатлен, че когато се върнах в Льовен, разказах за него по време на нашия годишен новогодишен прием.

Като директор по култура всяка година говоря пред над 150 колеги от моя отдел: хора, които работят в нашия културен център, в библиотеките, в музея и в службите за наследство.

И преди три години, вдъхновен от читалището, им зададох един прост въпрос

(за да е ясно, не си измислям – това е истинска история)

Попитах всичките си колеги на новогодишната реч:

Защо правим това, което правим?

Защо идваме на работа всеки ден със страст и упоритост?

Защо културата е важна?

А за да отговоря на този въпрос, от моя гледна точка, им разказах историята на читалището.

Описах как в села и градове из цяла България толкова много общности създават места за своите общности.

- Места, където хората се събират.
- Места, където имат достъп до книги, литература и знания.
- Места, където могат да слушат музика, да правят театър, да откриват местни артисти,
- Места, където се учат на нови умения и споделят идеи.

И казах на колегите си: Това е, поне за мен, причината да правя това, което правя:

Защото в своята същност читалището отговаря на нещо дълбоко човешко.

Нуждата да принадлежим.

Нуждата да учим.

Нуждата да се изразяваме.

Нуждата да срещаме други хора и да се чувстваме свързани.

И когато наистина осъзнаем това, разбираме, че културата не е лукс.

Културата е базова човешка потребност.

Става дума за личностно израстване.

Става дума за психическо благополучие.

Това е, което ме докосна толкова дълбоко у читалището.

То представлява самата душа на онова, което правим в културата!

Затова днес, докато приключваме тази кръгла маса,

искам да благодаря на всички вас за вашата всеотдайност.

Благодаря ви за този чудесен ден.

И преди всичко – благодаря ви, че ни вдъхновявате всички и ни напомняте защо културата е важна.

Историята на читалището е чудесна история

и заслужава да бъде разказана из цяла Европа.

Благодаря ви

Пит